

1831 Mordet på Slungaard

Den 9.november i 1831 blir Thomas Olsen Hjelsvold myrdet i tørrhuset på Slungaard, som var nabo til Hjelsvold gård i Lånke. Han var da 24 år gammel. Thomas hadde i flere dager oppholdt seg på Slungaard hvor han tørket malt. Denne onsdagen var han nesten ferdig og var kommet hjem for å hvile ut natten over. Utpå kvelden ba far til Thomas han om å gå en siste gang til Slungaard og se til at ilden vedvarte som den skulle. Da Thomas ikke kom tilbake, antok de på Hjelsvold at han hadde bestemt seg for å overnatte i tørrhuset også den siste natta. Dagen derpå ble yngste sønnen, den 19-årige Nils, bedt om å kjøre over til Slungaard og være sin bror behjelpelig med å bringe malten hjem. Det var altså Nils som fant sin bror på gulvet. Døra stod halvt åpen, og Thomas lå på ryggen med noen sammenfoldede sekker over hodet – den høyre hånda ved kinnbenet og den venstre i bukselomma. Nils trodde først at Thomas lå og sov, eller at han hadde ramlet ned fra en kiste som stod der og hadde besvimt. Nils løp derfor straks de hundre meterene over til våningshuset for å hente husbonden Kristoffer Slungaard. Etter hvert kom det flere til, som kunne konstatere at Thomas hadde blødd svært meget fra venstre øye – og at han trolig hadde skadet seg selv slik at han døde. Men da doktor Bremer ankom og avholdt en ”obduktionsforretning”, kunne han raskt konstatere at døden hadde inntruffet som resultatet av et skudd, hvorpå det satt igjen en del hagl i hodet.

Så begynte snøballen å rulle. Thomas kunne ikke ha skutt seg selv i og med at det ikke forefantes noe gevær på åstedet. Den 28.november kom retten sammen på tingstedet, gården Ree i Stjørdal. Det ble ført en rekke ”vitner” og etter hvert var det flere og flere som fattet mistanke til Thomas sin egen bror, den 20 år gamle Halvor. Han var nr.2 i arverekken til gården – etter Thomas. - Halvor, som ikke hadde alibi for sin tilstedeværelse kvelden og natta igjennom, kom også veldig dårlig ut av det hos en del naboer som ble forhørt. Halvor var kjent for å være temmelig brautende og noe tungsint. Han hadde nok arvet sin mor Gunhild Johnsdatter Aunet. Hun hadde ord på seg for å være svært vrang og vanskelig, og alle prøvde å ha minst mulig med henne å gjøre.

Flere vitner bemerket at Halvor ikke reagerte så sterkt på drapet, og da han senere skulle kjøre hjem løytnant Major (bodde på Kvithamar) og lensmann Nielsen, hadde Halvor gitt til uttrykk for at han visste at Thomas ble skutt. Dette mente mange var en form for avsløring ut i fra at det kunne Halvor ikke vite, siden han ikke var til stede ved obduksjonen. Halvor unnskyldte seg gjennom at han var litt beruset da han skyssset ovennevnte hjem (”kjørte hest i fylla”). Sitat: ”...havede kun en liten rus av 1 ½ dram”. Det ble ført over 40 vitner. Flere syntes ofte synd på Thomas som var liten av vekst, veik og uten evne til å ta igjen mot sin brutale bror.

Det som gjorde Halvor sin stilling svak, var et vitneutsagn fra Arnt Arvesen Hjelsvoldsplass, ofte bare kalt for ”Arve-Arn”. Han vanket mye sammen med Halvor. Til tross for at han tidligere hadde vært inne til forhør, kom han etter flere måneder frem med en samtale fra slåttonna hvor Halvor hadde gitt til uttrykk følgende om hans forhold til odelsgutten: ”De er vel likast aa ta’n med ein gaang saa han itkj pintes”. Arve-Arn hadde da spurt Halvor på hvilken måte det skulle skje. Halvor svarte: ”De e no vel likast aa skjøt”. Sorenskriveren refset Arve-Arn kraftig for å ha holdt tilbake disse opplysninger. Til tross for alle indisiene,

blånektet Halvor. Han opptrådte kaldblodig - av og til med et kjølig smil rundt leppene. Etter en stund ble saken henlagt på grunn av manglende bevis.

Halvor Hjelsvold ble likevel ikke renvasket. Mistanken fikk han bære. Det oppstod også rykte om at Halvor hadde fått en annen person til å ta livet av Thomas. Halvor ble etter hvert en merket mann. Drømmen om farsgården ble ikke til virkelighet. Ustadig og omvankende med Kainsmerket på sin panne, brente han etter hvert alle brorer bak seg. Han kom med kraftige trusler mot sine egne, og ble utvist av bygda i 1851. Han flyttet da til Klæbu.

En tid etter mordet var det mange som påstod at det spøkte på Hjelsvold. Særlig la mange merke til en svart fugl som skrek så fælt i skumringen. Opphavet til dette skyldes trolig en gutt fra Bjørgen, som straks før jul skulle en tur til Hjelsvold for å hente en bukjel. Straks før han kom til Bjørghammeren, hørte han et forferdelig stygt skrik. Det er klart at gutten ble redd og sprang tilbake det beste han kunne. For dagens mer rasjonelle ”forståsegpåere” vil nok dette relatere seg til en storfugl som ble skremt opp, men for datidens mennesker – sterkt preget av det uhyggelige rundt drapet – må en ha forståelse for at slike spøkelseshistorier fikk grobunn og gode vekstvilkår.